QVÆSTIO MEDICA
QVODLIBETARIIS DISPVTATIONIBVS
MANE DISCVTIENDA
IN SCHOLIS MEDICORVM
Die Iovis 16. Decembris.

M. MATHVRINO DENYAV, Doctore Medico & Professore Regio Præside.

An in Corpore humano imperium Monarchicum exercetur.

I.

HVMANVM Corpus in se seorsim spectatum est vnum quid per se, compositionis modo, in quo primum quid dari necessum est, ex quo cætera dependeant, vt fieri amat in omnibus rebus ordine Constitutis: hinc Cor ut ante alia omnia formatur (saltem priusquam Cerebrum Galeno consentiente) ita primum sit oportet, subiectum animæ quæ est actus primus corporis organici potentia vitam habentis, primaque omnium illius facultatum sedes; animæ autem pro ratione actionum, quibus in corpore defungitur, triplex est genus, vitæ, sensus, & ratiocinij; sed anima rationalis vegetantis ac sentientis vitæ, non eminenti tantum dignitate naturæ, sed ut ajunt formaliter virtutes complectitur & partes obit; quare una completam humani corporis machinam triplici facultatum genere regit atque administrat. Tres omnino sunt principes vegetantis animæ facultates nutritiua, augmentativa, & generativa: hæ nec in temperamento primarum qualitatum, nec in calore naturali consistunt, nutritio & augmentatio sunt motus continui per se ac successivi. In his omnibus functionibus obeundis omnes corporis nostri partes a se invicem dependent; unde necessario agnoscenda est pars prima, a qua ceteræ omnes sustineantur, regantur, & conserventur: idem in microcosmo fit atque in magno illo mundi theatro, ut enim sol omnia luce sua collustrat, fovet ac tuetur, ita cor calore ac spiritu vitali nectareque vivifico perfundit totius corporis compagem, quorum influxu partes omnes suis muneribus probè funguntur: ipsum vero instar unius principis omnino sui iuris sibique sufficiens, nullius partis simili auxilio indiget: immo in quibusdam animalibus media illa pars vivit, in qua cor continetur, partibus superioribus & inferioribus amputatis.

II.

EST enim cor fons vitæ ac nutritionis in eo altricis facultatis insigniora explentur munia, huius genuina materia est sanguis proprio sinu conclusus, in quo tanquam in centro quiescit, solo animæ imperio corpori

alendo destinatæ, cum sanguis per cœtera omnia membra vagus fluxilisque venarum & arteriarum ductibus transfundatur, qui reseratis ruptis, erosisque his vasis quoquo versum effluit. Nulla pars in concepta genitura Corde prius rubere ac sanguine aspergi conspicitur: præstat enim hoc uiscus primum nutriri, quod sanguini cæteris partibus distribuendo a natura comparatum est. Neque vero ab aliis partibus perfectus sanguis per venas ad cor deducitur, cum sine alio ullo conceptaculo in cordis substantia tanquam in origine Syncerus, placidus, & ab omni corruptionis labe immunis subsistat, in alias autem partes, si è venis excidit, corrumpitur, & motu cordis in ordinato effertur. Vnde natura provida sanguinis dispensatrix venas a Corde velut ab uberrimo fonte tanquam tubos quosdam in omnes vel minimas Corporis alendi gratia particulas dispersit, atque in intimam earum substantiam immersit ac transmutavit. Cordis substantia sanguinis purissimi concreti & densati soboles est: reliqua viscera nigro quodam & fusco colore tincta sanguinis fœcem sui materiam & basin indicant: quippe sanguis potentia est pars quælibet, viresque omnes ac facultates suscipit, quoniam cuique parti velut idoneum fundamentum ac pabulum substernitur: hoc demonstrat dexter cordis ventriculus a quo vena cava huius substantiæ simillima exoriri conspicitur, a iecoris natura quæ tota mollis est omnino aliena; omnes venæ a cavà ortæ reducuntur ad Cor sui originem Portaque est Cavæ propago è iecore ad intestina per mesenterium emissa, alimenti ad Iecur & cavam advehendi ac postmodum distribuendi, expurgandorumque excrementorum causa: cor igitur omnes venas tanquam propagines quasdam ex se se effundit est que velut quidam truncus qui in hos omnes surculos fruticetur.

III.

NON solum facultatis altricis in corde imperium natura stabiliuit, sed etiam in eodem fixit potentiam quæ salutari lumine omnes corporis particulas illustrat, & sanguine velut vernaculo pabulo fulcroque sustentat ac fovet: vitalis ideo dicta quod toti corpori vitam impertiatur, a parte animæ naturali efluens, nec ullatenus distincta, nec prior nec posterior, omnes enim partes animæ aut naturæ imperio subjiciuntur, omnesque animalis functiones aut absolutè liberæ sunt, easque potest excitare ac cohibere prout libuerit, aut ad eas impellitur naturali necessitate lacessitum, quæ una solet eas immutare; non animæ ullum arbitrium aut ulla dominatio: una eademque facultas unius duntaxat partis principis tribunali gaudet, a qua per vicarios quosdam ministros sua omnia expleat munia: unde cor in medio thoracis æquum fuit consistere velut tutissimo loco, ex quo vitalem Calorem ac spiritum, humoremque gratiosum in omnia membra posset peræque diffundere, sicque singulorum desideriis admirabili providentia valeat consulere. Plura uni formæ parare domicilia natura ordinis amantissima non fert quæ ut in omni rerum natura sic in animalis administratione ad unius tantum principii dominium cuncta sua revocat eique subjicit. Superior cerebri regio frigida omnium maximè ad tuendum animæ calorem inepta cordis obsequio potius quam imperio nata: non finit nec patitur tot facultatum dignitatem ab inferioris regionis sentinæ corporis fœda illuvie conspurcari. Cor cavum est ut multum sanguinis caloris spiritusque contineat; densum, ne innatus ille ignis animantium author & custos euolet atque tenues

in auras vanescat; eius cuspis inferiorem locum obtinens in anteriorem & sinistram partem sub papillam inclinat, ad anteriorem quidem ut calidior fiat ea pars in quam fit motus, ad læuam vero ut eius frigiditas temperetur, ut cedat cavæ, corpus sit æquilibre, lieni & ventriculo faveat, ne sit impedimento diaphragmati & primo liberæ respirationis organo. In eo duo sinus dexter sanguini, sinister spiritui vitali, & sanguini arterioso dicatus.

IV.

PORRO in eadem parte sensuum & nutritionis ac vitæ principium constituere necesse est. Quamvis enim vivens & nutriens separari a sentiente potest, hoc tamen sine illo stare non valet: cum animalis vita nusquam sensu destituta per se subsistat: quo solo animal constituitur primò & a plantis distinguitur; alias viveret & non viveret: plures haberet animas loco situque distinctas: sentientem quoque facultatem in corde tanquam in basilica considere necessaria principiorum unio demonstrat: in lætitia cor diffundi suoque motu exultare, in mœrore autem contrahi omnes persentiunt: est igitur sedes appetitus omnis: at appetitus sequitur cognitionem sensus (ignoti nulla Cupido) moxque appetitum motus: neque appetitus potest esse, sine sensu neque motus sine appetitu. Resque ipsa testatur animalia illaquæ durũ & densum habent cor, hebeti plane sensu esse, valere autem sensu quæcunque mollius, pavida quæ grandius audentia quæ minus. Cor in prima generatione statim sanguine præditum est, atque etiam ubi primum, vel ante ipsum cerebrum formatum est sentit, pulsat perpetuo motu agitatur, ceu animal quodpiam sit, quod sentiendi & movendi facultatem per se habeat, aliisque subinde largiatur ea enim potentia a corporis meditullio omnes corporis particulas convenienti ratione potest impellere, & ab ea per nervos in omnes distribui. Hæc autem præstantissima facultas immota partes movet. Sic nulla unquam movetur pars, quæ dum impellitur, non observetur aliqua sui parte immobilis. In quamcumque dimensionem feratur animal semper fit flexus aut directio, semper est aliqua pars quæ non cietur, & cui innixa animæ facultas eam partem quæ movetur movet. Pars ea immobilis est media: hinc movens facultas suffulta media parte illius membri quod concutitur, reliquas illius membri particulas concitat, unde patet moventis facultatis principium, in medio corpore, ideoque in corde, & in ipsius cordis parte media immobili considere quæ animam sustinet, quæ totum corpus impellit, moventisque animæ tuetur principatum.

V.

ITAQVE jucundæ rei imago sensum primo concitat, sensus phantasiam, phantasia appetitum, cui obsequens motrix facultas animal impellit, ut salutaria prosequatur noxia fugiat: tum ipsa suo suffulta organo, scilicet spiritu a corde derivato, nervos contrahit & adducit, partesque animalis commovet, unde non est alia virtus qua irascatur, alia qua concupiscat, sed una & eadem animæ vis est & facultas in eadem parte posita, per quam amica consectamur inimica repellimus atque auersamur; imperium monarchicum in humano corpore cor exercet vitali spiritu munitum. Anima in corde imperat, in eoque spiritus animæ præcipuum ac generale ad omnia instrumentum generatur, quo ad

Iecur, ad cerebrum, ad testes, ad omnes omnino corporis partes diffuso omnibus præsto est ac providet; dumque omnibus uires addit quibus singulæ opus suum conficiant per uicarias partes verè cor administrare omnia censetur huic soli conditiones partis principis absolutè conveniunt, non enim duntaxat independentem ab aliis partibus uirtutem obtinet, sed contra uirtutem suam propriam toti corpori communicat, & inter reliquas partes principatum ac dominium sibi iure vendicat, cum sit primum animæ cunctarumque eius uirtutum domicilium. Illi famulatur Iecur, dum calore ac spiritu ab eo derivato sanguinem illi præparat, ut materiam exqua tùm uitalem spiritum tum nutritionem totam absolvat. Testes in sua uirtute a corde dependent, quippe sanguinem calorem ac spiritum uitalem, vnde semen prolificum perficitur a Corde accipiunt. Cerebrum Cordi ministrare iudicatur, dum eodem calore ac spiritu, uelut principis potestate suscepto, sensum & motum exequitur. Cor autem una impellit anima, hic etiam spiritus ad unius animæ ministeria comparatus unus existit, diversis tamen facultatibus hæc anima se ostentat, ideoque spiritum uirium suarum delatorem in diuersas partes exporrigit. Hic uenas pervadens potentia naturali fultus congenitum cuique parti spiritum nutritioni restaurat; per arterias uero in singulas partes distributus, uitam quam a Corde mutuatur omnibus partibus impertitur; idem spiritus nervos permeans virtute animali dotatus, ea sensu præditas partes illustrat, & pro multiplici organorum varietate distinctas etiam dissimilesque operationes edit; in oculis colorum discernit in lingua saporum differentias, & in aliis etiam sensorijs alia quoque se ratione prodit. Cor propterea non sibi soli, sed omnibus prospicit, sanguinis & spirituum uitalium generatione, per quos tanquam princeps unicus omnes edere functiones existimatur.

Ergo in humano Corpore imperium Monarchicum Exercetur.

DOMINI DOCTORES DISPVTARI.

M. Petrus Cressé,
M. Petrus le Large,
Serenissimæ Lusitanorum
Reginæ primarius medicus.
M. Anthonius Ioannes Morand,

M. Michaël Denyau,
M. Claudius de Frades,
M. Ægydius le Bel
Vnici Regis Fratris
Medicus ord.

M. Cyprianus Hubault.
M. Guido Patin.
Professor Regius.
M. Iacobus Theuart
Scholarum Professor.

Proponebat Lutetiæ DOMINICVS DE FARCY, Parisinus, anno M. DC. LXVI.

Ex Typographia GABRIELIS TARGA, in vico sancti Victoris, sub signo solis aurei.